

sygn. XVII Ka 96/16

WYROK

W I M I E N I U

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 marca 2016r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w XVII Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: SSO Alina Siatecka

Sędziowie: SSO Anna Judejko

SSO Dariusz Kawula

Protokolant: st.prot.sąd. Karolina Tomiak

przy udziale prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu Agnieszki Hildebrandt

po rozpoznaniu w dniu 9.03.2016r.

sprawy **J. R.** oskarżonego z art. 244a § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego od wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 29 czerwca 2015r. sygn. akt VIII K 1985/13

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,
2. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty procesu za postępowanie odwoławcze, w tym wymierza mu opłatę za drugą instancję w kwocie 200 zł.

Dariusz Kawula Alina Siatecka Anna Judejko

UZASADNIENIE

Wyrokiem wydanym w dniu 29 czerwca 2015 roku w sprawie o sygnaturze akt VIII K 1985/13 Sąd Rejonowy Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu uznał J. R. za winnego czynu wypełniającego znamiona przestępstwa z art. 244a k.k. i za to na podstawie wymierzył mu karę 200 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych.

Nadto Sąd na podstawie art. 41b § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego J. R. środek karny w postaci zakazu wstępu na imprezę masową na okres 2 lat, przy czym na podstawie art. 41b § 7 k.k. orzekł wobec oskarżonego obowiązek stawiennictwa w czasie trwania meczów piłki nożnej z udziałem klubu (...) – na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub poza nim – w komisariacie Policji właściwym z uwagi na miejsce zamieszkania oskarżonego przez okres 6 miesięcy.

W ostatnim punkcie wyroku na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych oskarżonego zwolniono w całości od obowiązku zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych i opłaty.

Wyrok powyższy w całości apelacją zaskarżył obrońca oskarżonego zarzucając wskazanemu wyżej orzeczeniu:

1. obrażę art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej a nie swobodnej oceny dowodów w postaci opinii biegłej D. M. poprzez uznanie jej za przydatną dla sprawy i de facto przesądzającą o odpowiedzialności oskarżonego w sytuacji, gdy biegła nie wskazała w sposób jednoznaczny, że osobą znajdującą się na zdjęciach z monitoringu jest J. R. a wyłącznie wypowiedziała się w zakresie prawdopodobieństwa, że jest to ta sama osoba;

2. mający wpływ na treść wyroku błąd w ustaleniach faktycznych wyrażający się w przyjęciu, że udział oskarżonego w imprezach masowych zagraża dobrom chronionym prawem co pociągnęło za sobą błędne zastosowanie art. 41b § 1 k.k. i orzeczenie wobec ww. środka karnego w postaci zakazu wstępu na imprezy masowe połączonego z obowiązkiem stawiennictwa we właściwej jednostce Policji;

3. mający wpływ na treść wyroku błąd w ustaleniach faktycznych wyrażający się w przyjęciu, że J. R. jest kibicem (...) a nie (...), co w konsekwencji skutkowało orzeczeniem wobec ww. środka karnego w postaci zakazu wstępu na imprezy masowe połączonego z obowiązkiem stawiennictwa we właściwej jednostce Policji podczas trwania meczów klubu (...).

Mając powyższe na uwadze skarżący wniósł o zmianę uchylene i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja wywiedziona w niniejszej sprawie okazała się bezzasadna. Nie mógł się bowiem ostać sformułowany przez skarżącego pod adresem wyroku Sądu I instancji zarzut poczynienia przez tenże Sąd błędnych ustaleń faktycznych będących efektem dowolnej, nie zaś swobodnej oceny dowodów.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd pierwszej instancji w sposób w pełni prawidłowy przeprowadził w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe, dokonując następnie z właściwą starannością należytej oceny całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego, z których to dowodów wyprowadził jak najbardziej prawidłowe i logiczne wnioski odnośnie sprawstwa oskarżonego w zakresie zarzucanego mu czynu, wedle tych reguł i zasad oceny dowodów, jakie statuowane są treścią 7 k.p.k. Rozważania Sądu Rejonowego znalazły zarazem swe odzwierciedlenie w logicznych, rzeczowych i przekonujących wywodach zawartych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Sąd Okręgowy w pełni podziela zawartą tamże argumentację i w całości do niej się odwołuje, nie dostrzegając zatem konieczności ponownego szczegółowego jej przytaczania.

Nie sposób przy tym nie zauważyć, iż apelacja obrońcy oskarżonego ogranicza się w rzeczywistości do polemiki z ustaleniami faktycznymi i oceną dowodów dokonaną przez Sąd Rejonowy. Skarżący nie przedstawił w wywiedzionym środku odwoławczym nowych, ważkich argumentów poza argumentami prezentowanymi już w toku postępowania, które zdyskwalifikowane zostały przez Sąd I instancji.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozostawiał zatem jakichkolwiek wątpliwości co do tego, iż osobą uczestniczącą w dniu 4 maja 2013 roku na S. Miejskim w P. w imprezie masowej – meczu piłki nożnej pomiędzy drużynami (...) i W. K. – i której wizerunek utrwalony został na zdjęciach był oskarżony J. R., w stosunku do którego obowiązywał w tym czasie środek karny w postaci zakazu wstępu na masową imprezę sportową, tj. mecze piłki nożnej klubu sportowego (...) rozgrywane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, orzeczony prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Głogowie z dnia 9 października 2012 r. w sprawie o sygn. akt II W 579/12.

Podkreślić w tym miejscu należy, iż skarżący w swej apelacji skoncentrował się na próbie podważenia ustaleń poczynionych przez Sąd kwestionując ocenę przydatności dla tychże ustaleń opinii biegłej D. M.. Jednocześnie jednak autor apelacji nie sformułował w powyższym zakresie jakichkolwiek rzeczowych argumentów, przez co jego stanowisko uznać należało wyłącznie za polemikę z oceną dowodów dokonaną przez Sąd I instancji. Sam zaś Sąd odwoławczy, podobnie jak i Sąd Rejonowy, nie znajduje podstaw do kwestionowania ww. opinii.

Przyznać wypada, że wskazana wyżej opinia nie przesądzała sama w sobie o odpowiedzialności oskarżonego R. za zarzucany mu czyn. Biegła stwierdziła bowiem, że przeprowadzone przez nią badania pozwalają na wyciągnięcie wniosków z prawdopodobieństwem graniczącym z pewnością, iż osoba zarejestrowana w dowodowych nagraniach zarejestrowanych podczas meczu (...) w dniu 4 maja 2013 r. a wskazana w materiale poglądowym to J. R.. Jednocześnie jednak opinia powyższa jedynie uzupełniała materiał dowodowy, jakim dysponował Sąd Rejonowy wydając zaskarżony wyrok, a który to materiał dowodowy skarżący tendencyjnie pomija. Obrońca oskarżonego pomija zatem zupełnie fakt, iż oskarżony J. R. został rozpoznany przez świadka K. O. - funkcjonariusza Policji, którego zeznania uznać należało za w pełni wiarygodne i obiektywne. Co przy tym istotne, świadek ten kojarzył oskarżonego w związku z innym meczem oraz miał z nim styczność również i w późniejszym czasie a w czasie zdarzenia obserwował go, co potwierdza prawidłowość dokonanego przez ww. rozpoznania.

Autor apelacji zdaje się przy tym zapominać, że Sąd Rejonowy dysponował nagraniami zarejestrowanymi podczas meczu, na których utrwalony został wizerunek oskarżonego. Nagrania te są na tyle dobrej jakości a wizerunek widniejącej na nich osoby na tyle wyraźny, że Sąd odwoławczy – podobnie jak wcześniej Sąd I instancji – nie miał jakichkolwiek wątpliwości co do tego, iż znajduje się na nich obecny na S. rozpraw oskarżony J. R..

Przed analizą dalszych zarzutów apelacji należy zauważyć, iż Sąd Okręgowy analizując zaskarżony wyrok dopatrył się w nim uchybienia ze strony Sądu I instancji w zakresie kwalifikacji prawnej zachowania przypisanego oskarżonemu R.. Sąd I instancji przyjął bowiem za aktem oskarżenia kwalifikację czynu oskarżonego z art. 244a k.k., który to przepis dotyczy zachowania polegającego na niezastosowaniu się do orzeczonego w związku z zakazem wstępu na imprezę masową obowiązku przebywania w miejscu stałego pobytu lub obowiązku stawiennictwa w jednostce organizacyjnej Policji lub w miejscu określonym przez właściwego, ze względu na miejsce zamieszkania osoby skazanej albo ukaranej, komendanta powiatowego, rejonowego lub miejskiego Policji, w czasie trwania imprezy masowej. Tymczasem przedmiotem postępowania i zarzutu, jak wynika z opisu czynu, było zachowanie oskarżonego polegające na niezastosowaniu się do orzeczonego wyrokiem zakazu wstępu na sportowe imprezy masowe. Należy bowiem wskazać, że wyrokiem Sądu Rejonowego w Głogowie z dnia 9 października 2012 r. w sprawie o sygn. akt II W 579/12 na J. R. nałożono środek karny w postaci zakazu wstępu na masową imprezę sportową na okres 2 lat bez jednoczesnego orzeczenia któregośkolwiek z wyżej wskazanych obowiązków. Tym samym zachowanie oskarżonego oceniać można było jedynie przez pryzmat znamion przestępstwa z art. 244 k.k. polegającego między innymi na nie zastosowaniu się do orzeczonego zakazu wstępu na imprezę masową.

Sąd Okręgowy z uwagi na kierunek wniesionego środka odwoławczego nie był jednak w stanie zmienić zaskarżonego wyroku poprzez zmianę błędnej kwalifikacji prawnej przypisanego oskarżonemu zachowania, stanowiłoby to bowiem działanie na niekorzyść oskarżonego, chociażby z uwagi na surowsze ustawowe zagrożenie karą czynu z art. 244 k.k. niż czynu z art. 244a k.k.

Nie znajdując zatem podstaw do zakwestionowania zaskarżonego wyroku w zakresie sprawstwa i winy oskarżonego a jednocześnie nie mogąc dokonać jego korekty w odniesieniu do kwalifikacji prawnej czynu Sąd Okręgowy mając na uwadze kierunek wniesionego środka odwoławczego zbadał rozstrzygnięcie w zakresie wymierzonej J. R. kary pod kątem jej współmierności do wszystkich okoliczności czynu.

Zauważyć trzeba, iż o rażącej niewspółmierności kary można mówić jedynie wówczas, gdy suma zastosowanych kar i środków karnych za przypisane oskarżonemu przestępstwo nie uwzględnia należyście stopnia społecznej szkodliwości tego czynu, nie realizuje w wystarczającej mierze celów kary w zakresie jej społecznego oddziaływania i nie uwzględnia w należyłym stopniu celów zapobiegawczych i wychowawczych, jakie ma osiągnąć w stosunku do sprawcy (por. OSN KW (...), 11, 213), gdy kara – pomimo tego, że mieści się w granicach ustawowego zagrożenia – nie uwzględnia w sposób właściwy wszystkich okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości sprawcy – innymi słowy, gdy w społecznym odczuciu jest karą niesprawiedliwą (por. (...) KW (...), 7-8, 60).

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji wymierzając oskarżonemu karę uwzględnił w należyłym stopniu zarówno okoliczności obciążające i łagodzące, przy czym wymierzył najłagodniejszą rodzajowo karę grzywny (co było możliwe

na skutek zakwalifikowania czynu oskarżonego z przepisu art.244akk przewidującego łagodniejszą kwalifikację niż przepis art.244kk, czego Sąd Okręgowy nie mógł zmienić z uwagi na zakaz reformationis i peius), dostosowując jej wymiar do stopnia społecznej szkodliwości czynu zaś wysokość stawki dziennej do możliwości majątkowych i zarobkowych oskarżonego. Jakkolwiek oskarżony nie pracuje nie ma jednak żadnych przeszkód, aby jako osoba młoda i zdrowa podjął chociażby dorywczą pracę i w ten sposób uzyskał środki na zapłatę grzywny.

Odnośnie orzeczonego wobec oskarżonego środka karnego przyznać wypada, że uzasadnienie w tym zakresie jest lakoniczne. Z uwagi jednak na charakter czynu, którego dopuścił się oskarżony, a na który wskazuje w uzasadnieniu Sąd I instancji, nie ulega wątpliwości, że wymieniona w przepisie art.41b§1kk przesłanka w postaci popełnienia przestępstwa „w związku z imprezą masową” została spełniona. Wspomniany wyżej charakter czynu oskarżonego, wbrew twierdzeniom skarżącego, uzasadnia również przekonanie, że udział oskarżonego w imprezach masowych zagraża dobrom chronionym prawem, co wskazuje na zaistnienie również drugiej z przesłanek fakultatywnego orzeczenia środka karnego wymienionego w art.41b§1kk. Oskarżony bowiem swym zachowaniem naruszył obowiązujący go zakaz wstępu na imprezę masową i to krótko po jego orzeczeniu, co wskazuje na jego lekceważący stosunek do wyroku Sądu, jak również do obowiązującego porządku prawnego. Tym bardziej, że nie okazał skruchy w związku ze swoim zachowaniem. Trafnie zatem Sąd I instancji uznał za celowe orzeczenie wobec oskarżonego wskazanego środka karnego.

Odnośnie orzeczenia związanego z wyżej wskazanym środkiem obowiązku na podstawie art.41b§7kk, należy zauważyć, że przepis ten nie wskazuje, iż związany z orzeczonym zakazem wstępu na imprezy masowe obowiązek stawiennictwa we właściwej komendzie policji dotyczyć musi meczów tego klubu, którego kibicem jest oskarżony. Wskazany przepis daje bowiem możliwość orzeczenia przedmiotowego obowiązku „w czasie trwania niektórych imprez masowych objętych zakazem” pozostawiając Sądowi możliwość określenia tych imprez. Jakkolwiek zatem taki sposób ukształtowania orzeczenia o środku karnym uznać należy za najbardziej racjonalny z uwagi na emocjonalną więź oskarżonego z określonym klubem piłkarskim i związane z tym ryzyko naruszenia orzeczonego zakazu, to orzeczenie Sądu Rejonowego zakazującego J. R. wstępu na imprezę masową na okres 2 lat oraz nakazujące stawiennictwo w czasie trwania meczów piłki nożnej z udziałem klubu (...) - na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub poza nim – w komisariacie Policji właściwym z uwagi na miejsce zamieszkania oskarżonego przez okres 6 miesięcy nie naruszało powołanych wyżej przepisów. Nie doszło zatem do naruszenia prawa materialnego. O ile przy tym przypuszczać można, iż doszło do pomyłki ze strony Sądu Rejonowego, który w przedmiotowej sprawie wydawał wyrok w odniesieniu do 6 kibiców (...) i oskarżonego będącego kibicem KKS (...), jednocześnie jednak Sąd Okręgowy nie miał możliwości dokonania jego korekty we wskazanym zakresie z uwagi na kierunek wniesionego środka odwoławczego. Nie zmienia to jednak faktu, iż przez okres najbliższych 2 lat w stosunku do J. R. obowiązywać będzie zakaz wstępu na wszystkie imprezy masowe, w tym i te z udziałem KKS (...). Z uwagi przy tym, że oskarżony, jak dowodzi przedmiotowa sprawa, naruszył obowiązujący go wcześniej orzeczony zakaz, celowe było również utrzymanie obowiązku na podstawie art.41b§7kk, który to obowiązek orzeczony na okres 6 miesięcy (niezależnie od tego, że nie dotyczy meczów drużyny, której oskarżony jest kibicem) pozwoli oskarżonemu uzmysłwić sobie konieczność respektowania orzeczonego wobec niego zakazu i wdroży do jego dalszego przestrzegania, aby ponownie nie popadł w konflikt z prawem. W tym sensie zatem orzeczony wobec oskarżonego obowiązek spełni swoją rolę prewencyjną.

Kierując się wyżej wskazanymi względami Sąd Okręgowy nie znajdując podstaw do zmiany zaskarżonego orzeczenia utrzymał je w mocy.

W 2. punkcie orzeczenia Sąd na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. orzekł o kosztach procesu obciążając nimi oskarżonego oraz wymierzając mu opłatę w kwocie 200 zł, nie znajdując podstaw do zwolnienia J. R. od obowiązku ponoszenia tychże kosztów z przyczyn uprzednio już wskazanych.

Dariusz Kawula Alina Siatecka Anna Judejko